

UCHWAŁA NR 147/XVIII/21
RADY GMINY BOGUTY-PIANKI
z dnia 29 czerwca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Boguty-Pianki na lata 2021-2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 1038) w związku z art. 16b i art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369, z 2021 r. poz. 794, 803) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boguty-Pianki na lata 2021-2030” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Grzegorz Tymniski

Załącznik

do uchwały Nr 147/XVIII/21

Rady Gminy Boguty-Pianki

z dnia 29 czerwca 2021

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BOGUTY-PIANKI
NA LATA 2021-2030**

SPIIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII	5
1. PODSTAWY PRAWNE	5
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE.....	6
1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE.....	6
2. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW	7
3. TRANSPORT I KOMUNIKACJA.....	8
4. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE.....	8
5.GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY.....	11
6. EDUKACJA I WYCHOWANIE.....	14
7. KULTURA SPORT I REKRESACJA.....	15
8. ZDROWIE I PROBLEMY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.....	17
9. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE.....	18
10. PROBLEM BEZDOMNOŚCI.....	21
11. PRZESTĘPCZOŚĆ.....	23
12. POMOC SPOŁECZNA.....	22
13. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	33
14. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”.....	34
15. ANALIZA SWOT.....	42
16. WNIOSKI I DIAGNOZA.....	45
III. MISJA CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	47
IV. PROGRAMY I PROJEKTY.....	54
V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII.....	55

WPROWADZENIE

Polityka społeczna oznacza racjonalną działalność państwa i innych podmiotów zmierzającą do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, pożądaných struktur społecznych i stosunków społeczno-kulturowych, służących efektywnemu i sprawiedliwemu zaspokojeniu potrzeb społeczeństwa. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących jej realizacji jest strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Niniejsza strategia została opracowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach.

Strategia została przygotowana na lata 2021-2030. Ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny. Dokument umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, i stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Strategia składa się z pięciu części. W pierwszej z nich zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu oraz jego uwarunkowania strategiczne i programowe.

Druga część strategii obejmuje podstawowe informacje na temat gminy oraz diagnozę sytuacji społecznej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także analizę ankiet skierowanych do mieszkańców gminy, w tym przedstawicieli samorządu lokalnego. Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach: *Struktura użytkowania gruntów; Transport i komunikacja; Sytuacja demograficzna i zasoby mieszkaniowe; Gospodarka i sytuacja na rynku pracy; Edukacja i wychowanie; Kultura, sport i rekreacja; Zdrowie i problemy niepełnosprawności; Uzależnienia i przemoc w rodzinie; Problem bezdomności; Przestępczość; Pomoc społeczna i*

Organizacje pozarządowe.

W trzeciej części strategii, na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy oraz przy uwzględnieniu kompetencji samorządu gminnego, zostały sformułowane: misja, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia w okresie programowania dokumentu. Zostali również wskazani realizatorzy strategii, przedstawione źródła finansowania dokumentu i czas realizacji wyznaczonych w nim kierunków działań, ramy finansowe strategii oraz prognoza zmian.

W czwartej części dokumentu wskazane są programy oraz przedstawiona jest informacja na temat projektów mogących służyć realizacji strategii.

Piąta część strategii zawiera informacje na temat sposobu realizacji dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

Strategia ma na celu stworzenie systemu, który w miarę możliwości i posiadanych środków pozwoli na poprawę warunków bytowych społeczności lokalnej.

Gminna strategia dotyczy rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem:

- problemów pomocy społecznej,
- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- innych problemów społecznych.

I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boguty-Pianki na lata 2021-2030 wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą również m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych,

- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE

1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE

Gmina Boguty-Pianki położona jest we wschodniej części Mazowsza na obszarze Niziny Północno-Podlaskiej. Przez obszar gminy Boguty-Pianki przepływa rzeka Pukawka, której źródła wypływają w miejscowości Godlewo-Baćki i Zawisty-Dworaki. Do Pukawki wpada rzeczka Kuninianka ze źródłami w Michałowie-Wróble. Rzeźba terenu jest mało urozmaicona. Teren gminy jest praktycznie płaski, pokrywają go utwory lodowcowe: piaski, żwiry z głazami i gliny naniesione przez lodowiec. Ich miąższość wynosi od 150 do 200 m. Zalegają one na utworach starszych trzeciorzędowych. W tej części Mazowsza u źródeł rzeki Pukawka, prawobrzeżnego dopływu rzeki Bug, położona jest gmina Boguty-Pianki.

Charakterystyczną cechą krajobrazu tej gminy jest mazowiecka równina podzielona lasem i strumykami stanowiącymi dopływy Pukawki. Rosnące przy drogach wierzby są elementem ginącego krajobrazu, którego zabytkowe fragmenty zachowały się w miejscowości Drewnowo Ziemaki. Szczególną cechą krajobrazu są także łąki, które w czasie wiosny

wyglądają jak zielone dywany umajone przepiękną paletą barw kwiatów, stwarzając niesamowity nastrój symbiozy człowieka i przyrody. Łany zbóż, łąk oraz plantacje ziemniaków i kukurydzy są obrazem umieszczonym w naturalnym krajobrazie gminy. Jej czyste nieskażone powietrze dodaje uroku ziemi bogutowskiej. Geograficzna granica gminy na północy oparta jest o najwyższe położone wzniesienie zlokalizowane na gruntach wsi Godlewo-Baćki, wschodnią i zachodnią granic wyznaczają dorzecza Pukawki, a południową lasy. Powierzchnia gminy wynosi 8913 ha. W gminie mieszka około 2700 mieszkańców. Podstawowym źródłem dochodów mieszkańców jest rolnictwo. Turystycznymi obiektami godnymi uwagi są zabytki sakralne, wiatrak i chata młynarza oraz umocnienia Linii Mołotowa z okresu II wojny światowej usytuowanej w kompleksie lasów. Las jest miejscem gdzie zachowało się wiele gatunków porostów z występującą brodawką w otoczeniu Bogut-Żurawi, która w skali porostowej zanieczyszczenia powietrza wskazuje strefę VI czystego powietrza.

2. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Gmina Boguty-Pianki jest gminą o charakterze rolniczym. Powierzchnia gminy Boguty-Pianki wynosi 8913 ha. Dominują użytki rolne, stanowiące 78,7% powierzchni gminy, w przeważającej mierze wykorzystywane jako grunty orne (64,8% obszaru gminy). Znaczącą pozycję w strukturze użytkowania gruntów na terenie gminy zajmują lasy, stanowiące 15,7% jej obszaru. Wskaźnik ten lokuje gminę poniżej średniej powiatowej. Grunty leśne na obszarze badanej jednostki terytorialnej w zdecydowanej większości stanowią własność prywatną - co odgrywać może istotną rolę w sposobie prowadzenia gospodarki leśnej (w wypadku gruntów prywatnych mało efektywnej).

W wyniku wprowadzenia nowego podziału administracyjnego kraju (Ustawa o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa z 24 lipca 1998 r. Dz. U. Nr 96, poz. 603 i Nr 104, poz. 656) gmina Boguty-Pianki została usytuowana w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego. Powstały nowe relacje gmina powiat. Ostrów Mazowiecka jako siedziba rejonowych władz i instytucji (sądu, prokuratury, urzędów finansowych) oraz jako miasto z obiektami usługowymi oraz zakładami pracy powinno pełnić ważną rolę w funkcjonowaniu gminy. Jednak brak dogodnych połączeń komunikacyjnych znacznie utrudnia czerpanie korzyści wynikających z nowego podziału administracyjnego.

Wojewódzkim ośrodkiem centralnym stała się dla gminy Warszawa. Część jednostek administracyjnych do obsługi obszarów północno-wschodniego fragmentu województwa przekazano delegaturom w Ostrołęce.

Gmina położona jest w powiecie Ostrowskim sąsiadując:

- od zachodu i południa z gminą Nur,
- od północy z gminą Czyżew Osada,
- od wschodu z gminami Klukowo i Ciechanowiec

3. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Przez gminę Boguty-Pianki przebiegają dwie drogi wojewódzkie nr 690, 694 w kierunku gminy Ciechanowiec. Sieć komunikacyjną gminy uzupełniają drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Boguty-Pianki położone są w odległości ok. 50 km od Ostrowi Mazowieckiej, ok. 140 km od Warszawy.

Usługi komunikacyjne na terenie gminy świadczy PKS Zambrów. Ocenia się, że w gminie występują trudności komunikacyjne.

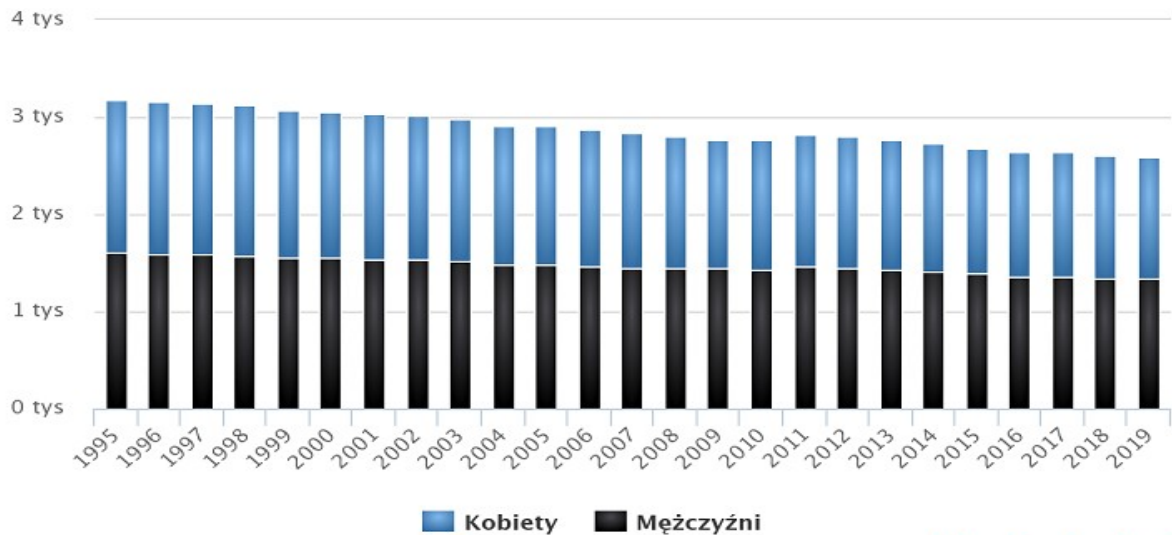
4. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2002-2019 Gmina Boguty-Pianki ma 2 581 mieszkańców, z czego 48,3% stanowią kobiety, a 51,7% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców zmalała o 14,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,4 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Wykres 1. Populacja Gminy Boguty-Pianki w latach 1995-2019

Populacja – Gmina Boguty-Pianki w latach 1995 – 2019

(Źródło: GUS)

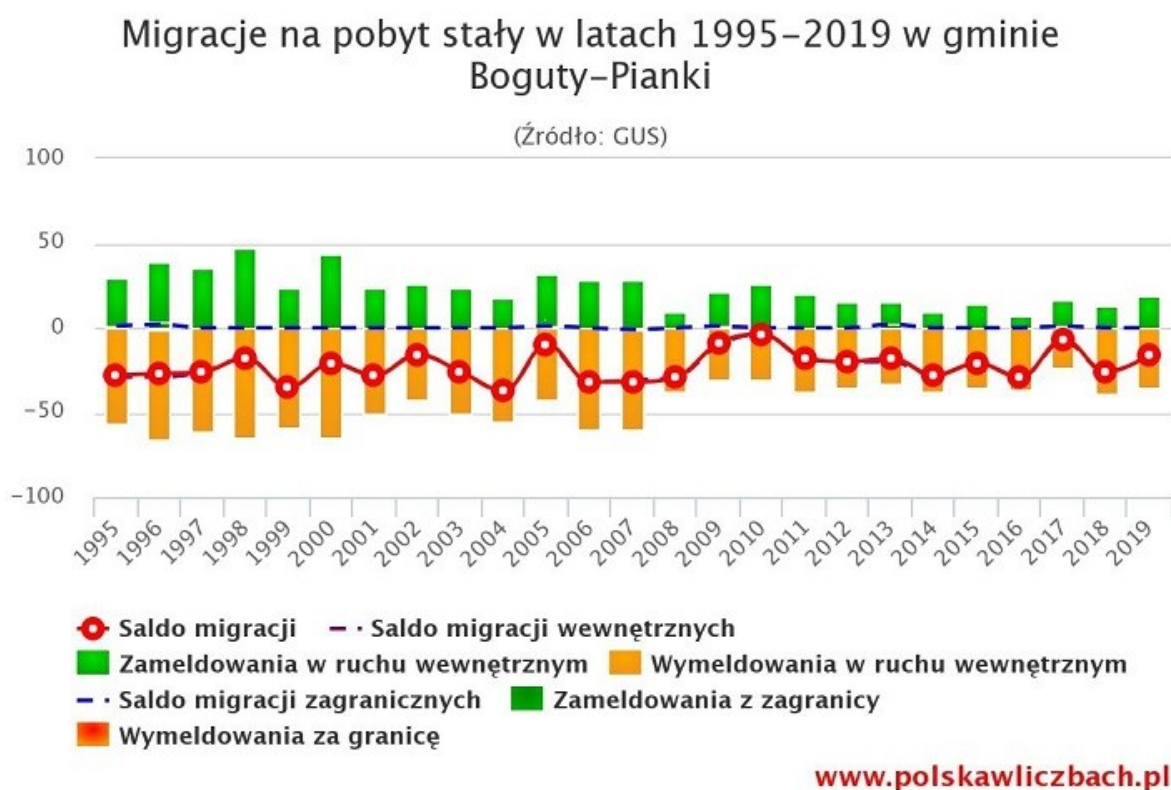
www.polskawliczbach.pl

Mieszkańcy gminy Boguty-Pianki zawarli w 2019 roku 13 małżeństw, co odpowiada 5,0 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa mazowieckiego oraz nieznacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 29,0% mieszkańców gminy Boguty-Pianki jest stanu wolnego, 57,1% żyje w małżeństwie, 3,1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 10,1% to wdowy/wdowcy. Gmina Boguty-Pianki ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -1. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,39 na 1000 mieszkańców gminy Boguty-Pianki. W 2019 roku urodziło się 21 dzieci, w tym 52,4% dziewczynek i 47,6% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 402 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,85 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2018 roku 41,3% zgonów w gminie Boguty-Pianki spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 20,2% zgonów w gminie Boguty-Pianki były nowotwory, a 9,4% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Boguty-Pianki przypada 8.48 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju. W 2019 roku zarejestrowano 19 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 35 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Boguty-Pianki -16. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz

zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0. 60,9% mieszkańców gminy Boguty-Pianki jest w wieku produkcyjnym, 16,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,9% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Boguty_Pianki

Wykresy 2. Migracje ludności gminy w latach 1995-2019

Analizując sytuację demograficzną w gminie, uwagę zwraca malejący udział dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym w populacji mieszkańców gminy przy systematycznie rosnącym udziale osób starszych. Na tej podstawie przypuszczać należy, że w niedługim czasie gmina zmagać się będzie z postępującym procesem starzenia się społeczności lokalnej, co w perspektywie będzie m.in. wymagało dostosowania w szerszym zakresie niż dotychczas wachlarza usług społecznych do potrzeb seniorów.

Sytuacja demograficzna w gminie jest jednym z uwarunkowań lokalnej polityki mieszkaniowej. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2016-2018 liczba mieszkań w gminie nie zwiększyła się.

Z danych Urzędu Gminy Boguty-Pianki wynika, że w latach 2016-2018 liczba mieszkań komunalnych pozostających w zasobach gminy utrzymywała się na tym samym poziomie tj. 49.

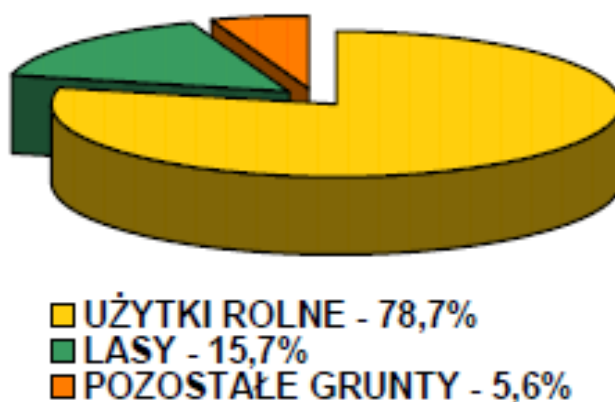
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2018 roku większość mieszkań w gminie była wyposażona w instalacje techniczno-sanitarne w postaci wodociągu, łazienki i centralnego ogrzewania.

5. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Gmina Boguty-Pianki jest gminą o charakterze rolniczym gdzie przeważają gleby w IV a – 2064 ha, III b – 1531 ha i V – 1331 ha klasie. Według danych Urzędu Gminy Boguty-Pianki w gminie funkcjonowało 922 gospodarstw rolnych. Wśród gospodarstw rolnych jest 56 gospodarstw małych o powierzchni do 1 ha, 313 gospodarstw o powierzchni od 1 do 5 ha, 224 gospodarstw o powierzchni od 5 do 10 ha, 162 gospodarstwa o powierzchni od 10 do 15 ha oraz 1673 gospodarstwa o powierzchni 15 ha i więcej.

W strukturze upraw dominowały zboża, kukurydza i ziemniaki. Podstawowy kierunek produkcji zwierzęcej stanowi z kolei chów bydła i trzody chlewnej.

Wykres 3. Użytki rolne, lasy i grunty leśne na terenie Gminy Boguty-Pianki

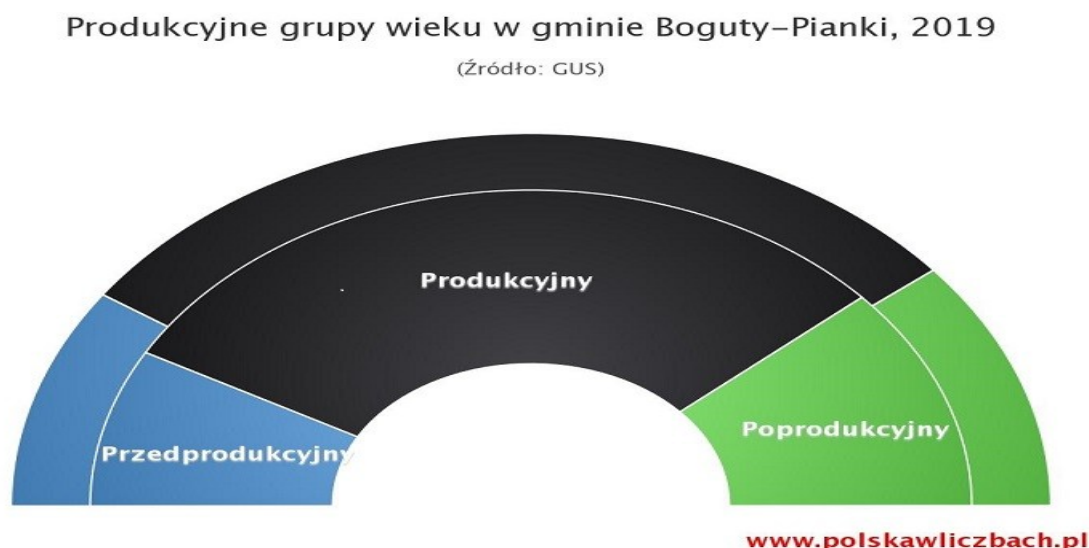
Źródło danych: Strategia rozwoju Gminy Boguty-Pianki na lata 2015-2016.

Sytuacja gospodarcza w gminie wpływa na kondycję lokalnego rynku pracy. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2016-2018 liczba w gminie Boguty-Pianki na 1000 mieszkańców pracuje 38 osób. 70,4% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 29,6% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Boguty-Pianki wynosiło w 2019 roku 4,7% (6,3% wśród kobiet i 3,5% wśród mężczyzn). W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Boguty-Pianki wynosiło 4 020,31

PLN, co odpowiada 83.20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Boguty-Pianki 66 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 5 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -61. 44,9% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Boguty-Pianki pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 23,5% w przemyśle i budownictwie, a 13,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Boguty_Pianki#liczba-i-plec-mieszkancow

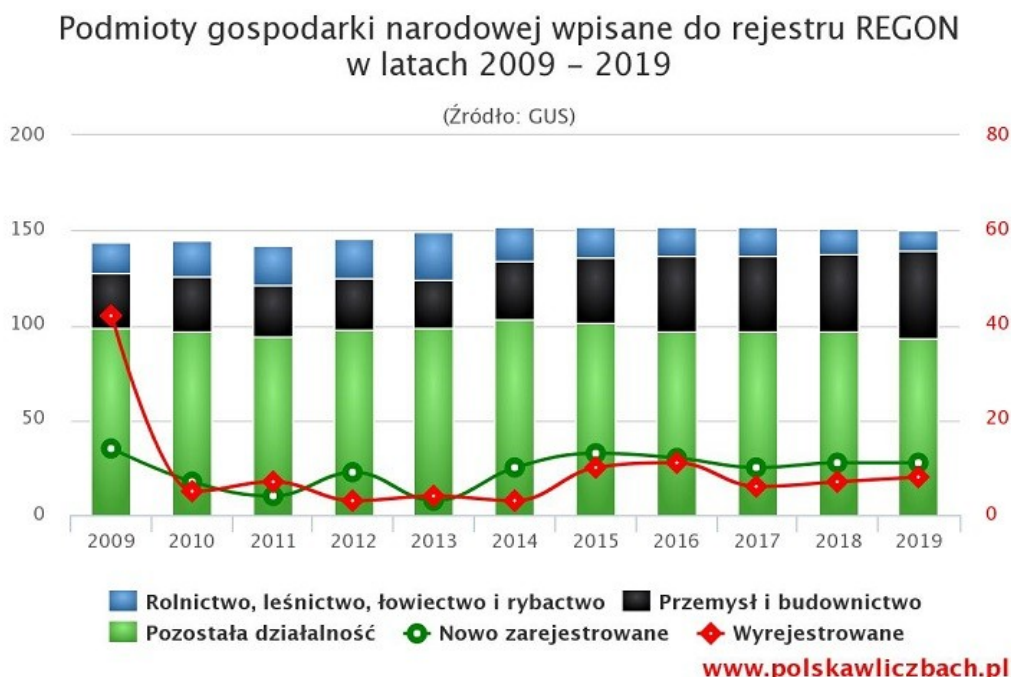
Wykres 4. Produkcyjne grupy wieku w gminie Boguty-Pianki w 2019 r.

W gminie Boguty-Pianki w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 150 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 117 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 11 nowych podmiotów, a 8 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najczęściej (14) podmiotów zarejestrowano w roku 2009, a najmniej (3) w roku 2013. W tym samym okresie najczęściej (42) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (3) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2014 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Boguty-Pianki najczęściej (6) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najczęściej (148) jest mikro-przedsiębiorstw,

zatrudniających 0 - 9 pracowników. 7,3% (11) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 30,7% (46) podmiotów, a 62,0% (93) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Boguty-Pianki najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (25.6%) oraz Budownictwo (21.4%). Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Boguty_Pianki#liczba-i-plec-mieszkancow

Wykres 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009-2019

Analizując sytuację gospodarczą w gminie, należy zwrócić uwagę, iż bezrobocie jest istotnym problemem na jej terenie, będąc jednocześnie jedną z głównych przyczyn przyznawania świadczeń pomocy społecznej. Można przy tym przypuszczać, że problem jest większy niż ujawniony w statystykach, gdyż z uwagi na rolniczy charakter gminy istnieje ryzyko występowania tzw. bezrobocia ukrytego, szczególnie zaznaczającego się w niedochodowym rolnictwie.

6. EDUKACJA I WYCHOWANIE

W gminie Boguty-Pianki znajduje się 3 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi. W gminie nie ma żłobka. Dane szczegółowe na temat placówek oświatowych działających w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Placówki oświatowe w gminie

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Bogutach-Piankach	ul. Aleja Papieża Jana Pawła II 62, 07-325 Boguty-Pianki
2.	Szkoła Podstawowa w Tymiankach - Buciach	Tymianki – Bucie 18, 07-325 Boguty-Pianki
3.	Szkoła Podstawowa w Zawistach- Dworakach	Zawisty – Dworaki 58, 07-325 Boguty-Pianki

Źródło danych: Urząd Gminy Boguty-Pianki.

W roku szkolnym 2019/2020 opieką przedszkolną objęto 58 dzieci, w szkole podstawowej naukę pobierało w sumie 241 uczniów. W placówkach oświatowych zatrudnionych było łącznie 39 nauczycieli, z czego 3 nauczycieli w przedszkolach, 36 nauczycieli w szkołach podstawowych.

Placówki oświatowe w gminie są wyposażone w sprzęt audiowizualny, zapewniają dostęp do sali gimnastycznej, boiska szkolnego, biblioteki i sprzętu komputerowego; do dyspozycji uczniów szkoły podstawowej jest także świetlica. Uczniowie objęci są opieką pedagoga szkolnego i pielęgniarki; w szkole podstawowej mogą również korzystać z pomocy logopedy.

Szkoły organizują zajęcia pozalekcyjne, w tym koła zainteresowań – tematyczne, artystyczne i sportowe, uczestniczą w projektach i programach służących rozwijaniu umiejętności uczniów i wyrównywaniu ich szans edukacyjnych oraz doskonaleniu nauczycieli, a także realizują programy profilaktyczne i wychowawcze. Szkoły wykonują zadania profilaktyczne zawarte w programach wychowawczych i szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym. Prowadzą także lekcje na temat uzależnień i działania w kierunku pedagogizacji rodziców. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą korzystać z zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych i logopedycznych.

Równocześnie istnieje potrzeba uzupełnienia zasobów placówek oświatowych

w gminie, m.in. poprzez zorganizowanie stołówki szkolnej w której wydawane byłyby ciepłe posiłki, utworzenie gabinetu terapeutycznego, poprawę infrastruktury dojazdowej (parkingi).

7. KULTURA, SPORT I REKREACJA

Głównymi instytucjami prowadzącymi działalność kulturalną w gminie Boguty-Pianki jest Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bogutach-Piankach (ul. Olszewskiego 2, 07-325

Boguty-Pianki) oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Bogutach-Piankach (ul. Targowa 17, 07-325 Boguty-Pianki). Jednostki służą rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych, informacyjnych i czytelniczych mieszkańców gminy oraz uczestniczą w upowszechnianiu wiedzy i kultury. Do zadań biblioteki należy w szczególności gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, udostępnianie zbiorów na miejscu i wypożyczanie na zewnątrz oraz prowadzenie wypożyczeń między bibliotecznych z uwzględnieniem szczególnych potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.

Wykres 6. Imprezy organizowane przez domy kultury oraz uczestnicy w latach 2011-2019

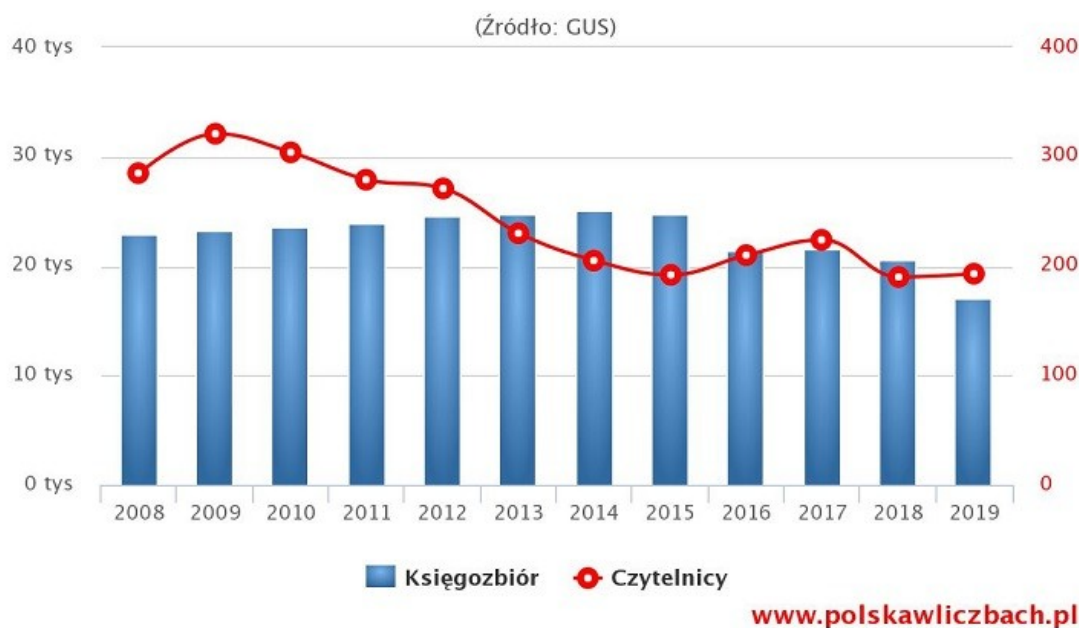
Imprezy organizowane przez jednostki w 2019 roku oraz liczba uczestników: imprezy ogółem: 32 (uczestnicy: 3 990) seanse filmowe: 2 (uczestnicy: 100) wystawy: 5 (uczestnicy: 1 300) festiwale i przeglądy artystyczne: 1 (uczestnicy: 180) koncerty: 4 (uczestnicy: 1 000) prelekcje, spotkania, wykłady: 8 (uczestnicy: 600) konkursy: 3 (uczestnicy: 80) pokazy teatralne: 3 (uczestnicy: 400) konferencje: 2 (uczestnicy: 100) interdyscyplinarne: 2 (uczestnicy: 100) warsztaty: 2 (uczestnicy: 130)

Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Boguty_Pianki#liczba-i-plec-mieszkancow

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, z 2019 w gminie Boguty-Pianki działały 2 biblioteki i filie publiczne posiadające księgozbiór liczący 17 090 wolumenów. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 2 pracowników. Wśród obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych 2 miały wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, 0 miało udogodnienia wewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, a 0 było przystosowanych dla użytkowników niewidzących i słabowidzących. Dla porównania w 2008 roku działały 2 biblioteki i filie posiadające księgozbiór liczący 22 862 wolumeny. Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Boguty_Pianki#liczba-i-plec-mieszkancow

Wykres 7. Księgozbiór i czytelnicy w latach 2008-2019

Biblioteki publiczne – księgozbiór i czytelnicy w latach 2008 – 2019

Poniższa tabela zawiera wykaz placówek kulturalnych funkcjonujących w gminie.

Tabela 2. Placówki kulturalne w gminie

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bogutach-Piankach.	ul. Olszewskiego 2, 07-325 Boguty-Pianki
1.	Gminna Biblioteka Publiczna w Bogutach-Piankach.	ul. Targowa 17, 07-325 Boguty-Pianki

Źródło danych: Urząd Gminy Boguty-Pianki.

Gmina Boguty-Pianki posiada różnorodny kalendarz imprez – kulturalnych, rozrywkowych i sportowo-rekreacyjnych. Do ważniejszych imprez organizowanych w gminie należą: spotkania kolędnicze „Święty Wieczór”, Jesienne Klimaty- Inauguracja roku kulturalnego w gminie Boguty-Pianki, Majowe Dni Kultury i Sportu, Medale Wiktora Godlewskiego- „za działania na rzecz przyrody”, Sybiracy - „w rocznicę lutowych wywózek” oraz „Spotkanie pod wiatrakiem”.

Upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie

lp.	nazwa obiektu	adres obiektu
1.	Boisko Sportowe w Bogutach-Piankach	ul. Aleja Papieża Jana Pawła II 62, 07-325 Boguty-Pianki
2.	Siłownia	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bogutach-Piankach ul. Olszewskiego 2, 07-325 Boguty-Pianki

Źródło danych: Urząd Gminy w Bogutach-Piankach.

8. ZDROWIE I PROBLEMY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W gminie Boguty-Pianki funkcjonuje 1 zakład opieki zdrowotnej i działa 1 punkt apteczny. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Twoje Zdrowie” w Bogutach-Piankach	ul. Targowa 17, 07-325 Boguty-Pianki
2.	Punkt Apteczny w Bogutach-Piankach	ul. Targowa 17, 07-325 Boguty-Pianki

Źródło danych: Urząd Gminy Boguty-Pianki.

W ramach Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Twoje Zdrowie” w Bogutach-Piankach działają: poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, gabinet zabiegowy i szczepień, gabinet medycyny szkolnej oraz gabinet pielęgniarstwa i położnej

podstawowej opieki zdrowotnej, lekarz stomatolog.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2018 liczba porad udzielonych w gminie w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej wynosi na jednego mieszkańca 5,2. W gminie brakuje następujących lekarzy: psychiatra, pediatra, dziecięcy, kardiolog, okulista, ginekolog.

Specjalistyczne świadczenia zdrowotne, świadczenia zdrowotne w warunkach zamkniętych oraz nocną i świąteczną opiekę lekarską i pielęgniarską dla mieszkańców gminy realizują placówka znajdujące się w Ostrowi Mazowieckiej. Jest to: Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowi Mazowieckiej 07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. Duboisa 68.

Schorzeniami najczęściej stwierdzanymi u dorosłej populacji są choroby układu krążenia. Obok schorzeń narządów ruchu i neurologicznych należą one do najczęstszych przyczyn niepełnosprawności, która oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Relatywnie rzadziej o obniżonej sprawności w codziennym życiu decydują uszkodzenia narządu wzroku i słuchu, choroba psychiczna oraz upośledzenie umysłowe.

Orzecznictwem o niepełnosprawności w odniesieniu do mieszkańców gminy Boguty-Pianki zajmuje się Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowi Mazowieckiej.

9. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także zdolność do konkurencji na rynku pracy.

Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są

niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Trudno jest ustalić liczbę osób zmagających się z problemami alkoholowymi, które niejednokrotnie są przyczyną wystąpienia przemocy w rodzinie. Dane szacunkowe w tym zakresie przygotowała Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zawiera je poniższa tabela.

Tabela 5. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Źródło danych szacunkowych: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w ich ramach środków finansowych.

W latach 2018-2020 wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie zmniejsza się z roku na rok (z 6 682 zł w 2018 r. do 3 827 zł w

2020 r.).

W latach 2018-2020 uchwalony przez Radę Gminy limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie w ilości 3. Warto dodać, że w analizowanym okresie nie wydano żadnej decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W latach 2018-2020 liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy, zwiększała się z roku na rok (4 w 2018 r., 7 w 2019 r.) natomiast obserwujemy znaczny spadek w roku 2020 r.- 3.

W 2018, 2019 i 2020 roku GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia alkoholowego wobec 1, 2 i 2 osobom.

W 2018 roku członkowie GKRPA kontaktowali się z 1 osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, a w 2019 i 2020 roku liczba ta pozostawała na tym samym poziomie.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy odgrywają: Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Bogutach-Piankach, – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Dzienny Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Komenda Powiatowa Policji.

Dane szczegółowe na ich temat podmiotów mogących wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie

nazwa jednostki	adres jednostki
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bogutach-Piankach	ul. Aleja Papieża Jana Pawła II 45, 07-325 Boguty-Pianki
Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach	ul. Aleja Papieża Jana Pawła II 45, 07-325 Boguty-Pianki
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	ul. Aleja Papieża Jana Pawła II 45, 07-325 Boguty-Pianki
Poradnia Terapii Uzależnienia Od Alkoholu I Współuzależnienia	ul. Widnichowska 20, 07-300 Ostrów Mazowiecka
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ostrowi Mazowieckiej	ul. Romana Rubinkowskiego 15, 07-300 Ostrów Mazowiecka
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej	ul. Widnichowska 20, 07-300 Ostrów Mazowiecka

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach wynika, że w latach 2018-2020 liczba rodzin i osób w rodzinach objętych wsparciem z powodu alkoholizmu zmniejszała się (1 rodzina licząca 4 osoby w 2018 r., w 2019 r. i 2020 r. 0 rodzin).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach zapewniał również obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, do którego w latach 2018-2020 wpłynęło odpowiednio 3, 6 i 2 niebieskich kart dotyczących występowania zjawiska przemocy w rodzinie.

Prowadzona w gminie działalność profilaktyczna z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie obejmuje m.in. organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych, jednorazowych prelekcji i pogadanek, spektakli profilaktycznych, festynów i innych imprez plenerowych, konkursów.

10. PROBLEM BEZDOMNOŚCI

W ujęciu socjologicznym bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Ze względu na trudną do określenia skalę, złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno-ekonomiczne skutki jest zjawiskiem o zasięgu i znaczeniu globalnym, mającym jednocześnie specyficzne regionalne i lokalne uwarunkowania, które wpływają na dobór odpowiednich środków przeciwdziałania.

Zapobieganie bezdomności wymaga aktywnego, zintegrowanego i kompleksowego działania. Wykorzystanie istniejących zasobów środowiska i tworzenie warunków do wdrażania nowych form wsparcia na rzecz osób bezdomnych i ich integracji z otoczeniem powinno stanowić podstawowy cel prowadzonej na szczeblu lokalnym polityki społecznej.

W gminie Boguty-Pianki zjawisko bezdomności nie występuje. W razie potrzeby, pomoc osobom nią zagrożonym i dotkniętym może świadczyć Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach. W latach 2018-2020, w związku z bezdomnością udzielono wsparcia 1 osobie (w 2019 roku).

W gminie nie ma placówek zapewniających schronienia osobom bezdomnym. Osoby bezdomne z gminy, w razie potrzeby, mogą zgłaszać się i być kierowane do następujących

placówek: Stowarzyszeniem Hilaritas Schronisko dla Osób Bezdomnych w Siedlcach ul. Południowa 1.

11. PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu.

Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Boguty-Pianki czuwa Komenda Powiatowa Policji w Ostrowi Mazowieckiej (ul. Pułkownika Karola Piłata 12, 07-300 Ostrów Mazowiecka), a bezpośrednio czynności policyjne wykonują funkcjonariusze posterunku Policji w Nurze (ul. Drohiczyńska 2 18-322 Nur).

W 2019 roku w gminie Boguty-Pianki stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 40 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 15,53 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Boguty-Pianki wynosi 76,00% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa mazowieckiego oraz nieznacznie większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Boguty-Pianki najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 9,92 (wykrywalność 69%) oraz przeciwko mieniu - 6,39 (wykrywalność 54%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,43 (97%), o charakterze gospodarczym - 2,58 (81%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,47 (82%).

Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Boguty_Pianki

12. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

Zadania pomocy społecznej w gminie Boguty-Pianki wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Podejmuje on działania m.in. na podstawie następujących przepisów prawa: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawa o Karcie Dużej Rodziny, ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W 2020 roku kadre Ośrodka stanowiło 6 osób w tym:

- 1 kierownik,
- 2 pracownik socjalny zatrudniony na pełen etat,
- 2 pracownik socjalny zatrudnionych na 0,5 etatu (pozostałe 0,5 etatu to realizacja zadań ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawcze i dobry start)
- 1 asystent rodziny zatrudniony na 0,5 etatu.

W 2020 roku wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie były wyższe niż w latach 2018-2019 (**3806395** zł w 2020 r., **3440539** zł w 2019 r., **3235338** w 2018 r.). Przyczynił się do tego przede wszystkim wzrost środków finansowych przeznaczonych na świadczenie wychowawcze i świadczenia rodzinne, ale również uruchomienie Klubu Senior + i zatrudnienie asystenta rodziny.

Dane szczegółowe w zakresie wydatków w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2018-2020

rozdziały	wysokość wydatków (w zł)		
	w 2018 r.	w 2019 r.	w 2020 r.
ochrona zdrowia			
przeciwdziałanie narkomanii	328	435	500
przeciwdziałanie alkoholizmowi	6300	4291	3327
pomoc społeczna			
domy pomocy społecznej	60770	33618	33748
ośrodki wsparcia	0	0	0
przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	500	14489
składki na ubezpieczenia zdrowotne	1844	1817	1267
zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	17177	11323	19720
dodatki mieszkaniowe	0	0	0
zasiłki stałe	23708	23271	17095
Ośrodek Pomocy Społecznej	140173	151776	146028
pomoc w zakresie dożywiania	10401	7643	7209
rodzina			
świadczenie wychowawcze	1883661	2048118	2416394
świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	997739	942800	1013827
wspieranie rodziny Program Dobry start	95790	90520	85250
Karta Dużej Rodziny	118	337	149
rodziny zastępcze	0	0	0
składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	3957	3866	5516
Pozostała działalność	0	124950	15701
edukacyjna opieka wychowawcza			
pomoc materialna dla uczniów	26958	28937	26175
ogółem	3268924	3474202	3806395
w tym w budżecie OPS-u	3235338	3440539	3776393

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach- Piankach.

W latach 2018-2020 liczba osób, którym udzielono w gminie pomocy i wsparcia oraz przyznano świadczenie zmniejszyła się z roku 2018 na rok 2020 (z 60 w 2018 r. do 42 w 2020 r.). Jednocześnie zmniejszała się liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie (z 109

w 2018 r. do 70 w 2020 r.), a liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie pieniężne i niepieniężne, ulegała wahaniom (odpowiednio 37 i 27 w 2018 r., 20 i 19 w 2019 r., 37 i 18 w 2020r.).

W latach 2018-2020 liczba rodzin, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej, zmniejszała się (57w 2018 r., 43 w 2019 r., 45w 2020 r.), a liczba osób wyłącznie w postaci pracy socjalnej zwiększyła się z 2018 roku w stosunku do roku 2020 (26 w 2018 r., 20 w 2019 r., 29 w 2020 r.).

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat korzystających z pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

Tabela 8. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną oraz główne powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2018-2020 w gminie Boguty-Pianki

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną			
Liczba osób którym udzielono pomocy i wsparcia OGÓŁEM	60	39	42
Liczba osób którym przyznano świadczenie pieniężne	37	20	37
Liczba świadczeń niepieniężnych	27	19	18
Liczba rodzin ogółem	34	27	22
Liczba osób w rodzinach	109	83	70
Liczba rodzin którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej	57	43	45
w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	26	20	29
Główne powody przyznawania pomocy i wsparcia:			
UBÓSTWO			
Liczba rodzin ogółem	22	16	13
Liczba osób ogółem w rodzinie	79	61	46

BEZROBOCIE			
Liczba rodzin ogółem	7	5	8
Liczba osób ogółem w rodzinie	16	17	26
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ			
Liczba rodzin ogółem	11	11	6
Liczba osób ogółem w rodzinie	26	29	10
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA			
Liczba rodzin ogółem	9	5	5
Liczba osób ogółem w rodzinie	24	13	12
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO -WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO			
Liczba rodzin ogółem	2	1	2
Liczba osób ogółem w rodzinie	13	8	16
POTRZEBA OCHRONY MACIEŻYŃSTWA			
Liczba rodzin ogółem	13	7	6
Liczba osób ogółem w rodzinie	75	41	33
ALKOHOLIZM			
Liczba rodzin ogółem	1	0	0
Liczba osób ogółem w rodzinie	4	0	0
OPUSZCZENIE ZAKŁADU KARNEGO			
Liczba rodzin ogółem	1	0	0
Liczba osób ogółem w rodzinie	4	0	0
PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba rodzin ogółem	1	2	2
Liczba osób ogółem w rodzinie	7	14	13
ZDARZENIA LOSOWE/KŁĘSKA ŻYWIŁOWA - EKOLOGICZNA			
Liczba rodzin ogółem	1	0	1
Liczba osób ogółem w rodzinie	2	0	1

Zródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach

Wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia OPS-u w latach 2018-2020 najliczniejsze grupy stanowiły rodziny dotknięte ubóstwem, zmagające się z długotrwałą lub ciężką chorobą i niepełnosprawnością, a także potrzeby ochrony macierzyństwa. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia powyższa tabela.

W 2020 roku nastąpił, w stosunku do poprzednich lat, spadek liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa (z 79 w 2018 r. do 46 w 2020 r.), długotrwałej lub ciężkiej choroby (z 24 w 2018 r. do 12 w 2020 r.) i niepełnosprawności (z 26 w 2018 r. do 10 w 2020 r.). Jednocześnie w latach 2018-2020 wzrosła liczba osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie (z 7 w 2018 r. do 13 w 2020 r.).

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że objęty diagnozą 2020 rok wykazał spadek liczby świadczeniobiorców z 4 głównych powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w gminie, tj. ubóstwa, niepełnosprawności, potrzeby ochrony macierzyństwa i długotrwałej lub ciężkiej choroby. Przyczyny można upatrywać w poprawie sytuacji na rynku pracy oraz wprowadzeniu Rządowego Programu „500+”.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane przez OPS Boguty-Pianki mają głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez OPS w latach 2018-2020

formy świadczeń		liczba osób			kwota świadczeń		
		2018 r.	2019 r.	2020r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
pieniężne	zasiłek stały	4	6	3	23707	24320	17095
	zasiłek okresowy	10	7	9	17176	11331	15306
	zasiłek celowy	30	15	31	9608	5455	7844

	w tym:	zasilek celowy przyznany w ramach programów „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i „Posilek w szkole i w domu”	7	3	8	1890	840	3430
niepieniężne	posilek		28	21	20	8511	6803	3779
	w tym:	posilek przyznany w ramach programów „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i „Posilek w szkole i w domu”	28	21	20	8511	6803	3779
	schronienie		0	0	0	0	0	0
	ubranie		0	0	0	0	0	0
	sprawienie pogrzebu		0	0	0	0	0	0
	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej		2	1	2	60770	33618	33748

usługi	usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0
	specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0
	specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0	0	0
	poradnictwo specjalistyczne	0*	0*	0*	X	X	X
	praca socjalna	57	43	45	X	X	X
	interwencja kryzysowa	0*	0*	0*	X	X	X
	kontrakt socjalny	0	0	0	X	X	X
	projekt socjalny	0	0	0	X	X	X
indywidualne programy	indywidualny program wychodzenia	0	0	0	X	X	X

pomocy	z bezdomności						
	indywidualny program zatrudnienia socjalnego (CIS)	0	0	0	X	X	X
wspieranie rodziny i piecza zastępcza	wspieranie rodziny przez asystenta rodziny (liczba asystentów rodziny)	0* (0)	0* (0)	2* (1)	X	X	14489
	odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (w zł)	X	X	X	0	0	0

*liczba rodzin

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w latach 2018-2020 był zasiłek celowy. Jest on przyznawany w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W analizowanym okresie liczba osób nim objętych ulegała wahaniom (30 w 2018 r., 15 w 2019 r., 31 w 2020 r.).

Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletnich programów „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (do 2018 r.) i „Posiłek w szkole i w domu” (od 2019 r.). W latach 2018-2020 liczba osób objętych posiłkiem systematycznie spada (28 w 2018 r., do 20 w 2020 r.).

Ważną formą wsparcia niepieniężnego w latach 2018-2020 było również pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Liczba osób, za które gmina pokrywała koszt pobytu w domu pomocy społecznej była podobna (20 w 2018 r., 1 w 2019 r., 2 (odpłatność za 1 osobę tylko przez 2 tygodnie w 2020 r.).

Wśród usług najistotniejszą rolę odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych i tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W latach 2018-2020 liczba rodzin, które objęto pracą socjalną, uległa zmniejszeniu (57 w 2018 r., 43 w 2019 r., 45 w 2020 r.).

W analizowanym okresie Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie wspieranie rodziny i pieczy zastępcza w 2020 r. zatrudniono asystenta rodziny który miał pod opieką 2 rodziny.

W latach 2018-2020 OPS realizował również zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, będąc odpowiedzialnym za obsługę organizacyjno -techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a także delegując do niego

swoich pracowników.

Od 2014 roku w gminie realizowany jest także rządowy program pomocy dla rodzin wielodzietnych. Koordynacją jego realizacji zajmuje się OPS, który wydaje uprawnionym Karty Dużej Rodziny.

Ośrodek realizował również zadanie wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, przyznając świadczenia wychowawcze – na łączną kwotę odpowiednio: 1883661 zł. w 2018 roku, 2048118 zł w 2019 roku i 2416394 zł. w 2020 roku.

Od 2018 roku ośrodek realizował rządowy program „Dobry Start”, przyznając świadczenia 300+ - na kwotę odpowiednio: 95790 zł. w 2018 roku, 90520 zł. w 2019 i 85250 zł. w 2020 r.

W latach 2018-2020 OPS zajmował się również przyznawaniem świadczeń rodzinnych. W analizowanym okresie ogólna liczba udzielonych świadczeń rodzinnych ulegała wahaniom (z 4904 w 2018 r., 4181 w 2019 r. do 4852 w 2020 r.), podobnie jak liczba wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych (z 148 w 2018 r., 157 w 2019 r. do 133 w 2020 r.) oraz zasiłków pielęgnacyjnych (z 656 w 2018 r., 674 w 2019 r. do 614 w 2020 r.).

Dane szczegółowe na temat przyznanych w gminie świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2018-2020

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
liczba świadczeń	4062	3363	3540
zasiłek pielęgnacyjny			
liczba świadczeń	656	674	614
świadczenia pielęgnacyjne			
liczba świadczeń	148	157	133
specjalny zasiłek opiekuńczy			
liczba świadczeń	52	22	41
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
liczba świadczeń	19	14	23
świadczenie rodzicielskie			
liczba świadczeń	37	12	46
Zasiłek rodzinny z			

dodatkami ustalony na podstawie art.5 ust.3 (system zł./zł.)			
Liczba świadczeń	842	818	455
ogółem			
liczba świadczeń	4904	4181	4852
zasilek dla opiekunów			
liczba świadczeń	19	12	12
jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł			
liczba świadczeń	0	0	0

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach.

W analizowanym okresie OPS przyznawał również zasiłek dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Przysługuje on osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa (na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2012 r., poz. 1548) decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W latach 2018-2020 OPS wypłacił odpowiednio 19, 12 i 12 zasiłków dla opiekuna na łączną kwotę odpowiednio 9.896 zł., 7.440zł. i 7.440 zł.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy OPS opłacał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne. W latach 2018-2020 liczba tych składek ulegała wahaniom (187 w 2018 r., 174 w 2019 r., 277 w 2020 r.), a ich wartość zwiększała się z roku na rok (31.910 zł, w 2018 r., 42.942 zł, w 2019 r., 72.389 zł, w 2020 r.).

W latach 2018-2020 OPS nie przyznawał jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest w oparciu o art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wynosi 4000 zł i jest finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.

Kolejną formę pomocy udzielanej przez OPS stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. W latach 2018-2020 liczba rodzin, którym przyznano tę pomoc, była niewielka (3 w 2018 r., 4 w 2019 i 2 w 2020 r.), a liczba świadczeń udzielonych w latach 2018-2020 systematycznie spadała (36 w 2018 r., 34 w 2019 r. do 24 w 2020 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie

przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2018-2020

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	4	2
liczba wypłaconych świadczeń	36	34	24
łączna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	15000	15548	10800

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach

Pomoc społeczna polega również na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Obejmuje ona zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. W gminie Boguty-Pianki, oprócz Ośrodka Pomocy Społecznej i Klubu Senior + (od 2020r.) nie działają inne podmioty wsparcia. Mieszkańcy mają natomiast możliwość korzystania z oferty instytucji udzielających wsparcia poza gminą. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Instytucje udzielające wsparcia poza gminą, z oferty których mogą korzystać lub korzystają mieszkańcy gminy

nazwa i adres instytucji	zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej ul. Widnichowska 20; 07-300 Ostrów Mazowiecka	Zakres oferowanych usług: realizacja zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kategoria klienta: mieszkańcy powiatu.
Warsztat Terapii Zajęciowej Nr 4 w Starym Lubiejewie, ul. Słoneczna 4; 07-300 Ostrów Mazowiecka	Zakres oferowanych usług: zajęcia terapeutyczne. Kategoria klienta: osoby z niepełnosprawnościami.
Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu ul. Widnichowska 20; 07-300 Ostrów Mazowiecka	Zakres oferowanych usług: realizuje świadczenia dla osób uzależnionych od alkoholu w których proponują: diagnozę i poradę lekarza psychiatry, sesje indywidualne i grupowe, sesje psychoterapii rodzinnej, świadczenia dla osób współuzależnionych Kategoria klienta: osoby uzależnione i współuzależnione

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ostrowi Mazowieckiej ul. Rubinkowskiego 15,	Zakres oferowanych usług: udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, logopedycznej, pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia oraz udzielanie rodzicom i nauczycielom porad związanych z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Kategoria klienta: dzieci, młodzież, pedagodzy, nauczyciele i rodzice.
---	--

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach.

13. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form jego aktywności. Pełnią istotną rolę nie tylko w konsolidacji społeczności lokalnej, organizacyjnym wzmacnianiu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

Współpraca samorządu lokalnego z podmiotami należącymi do sektora pozarządowego nie tylko pozwala skuteczniej i efektywniej działać na rzecz rozwoju oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, lecz również umożliwia istotne odciążenie sektora publicznego w realizacji zadań.

W gminie Boguty-Pianki funkcjonuje kilka organizacji pozarządowych. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego w gminie.

Tabela 13. Organizacje pozarządowe w gminie

lp.	nazwa i adres organizacji	charakterystyka działania
1.	Towarzystwo - Nasze Boguty ul Olszewskiego 2 07-325 Boguty-Pianki	Propagowanie i promocja gminy Boguty-Pianki, udzielanie pomocy mieszkańcom gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej, popularyzacja tradycji kulturalnych, społecznych i patriotycznych, wspieranie inicjatyw dotyczących rozwoju sportu i kultury na terenie gminy.

2.	Koło Gospodyń Wiejskich w Tymiankach Buciach Tymianki Bucie 18 07-325 Boguty-Pianki	Integracja społeczna, promowanie różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu, aktywizacja i promowanie kobiet w życiu publicznym i rodzinnym, działalność charytatywna, pielęgnowanie tradycji i kultury regionu.
3.	Ochotnicza Straż Pożarna w Bogutach-Piankach ul. Olszewskiego 2 07-325 Boguty-Pianki	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, uczestnictwo w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej

Źródło danych: Krajowy Rejestr Sądowy, Starostwo Powiatowe w

14. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”

Badania ankietowe przeprowadzone w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Boguty-Pianki posłużyły identyfikacji, określeniu przyczyn i skali występujących na jej terenie problemów społecznych oraz wskazaniu działań, jakie należałoby podjąć w celu zmniejszenia ich natężenia oraz zminimalizowania ich skutków.

Badania zostały przeprowadzone przy pomocy ankiet, które zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Wójta Gminy, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 33 wypełnione anonimowo ankiety.

W pierwszym pytaniu poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o wskazanie głównych problemów społecznych mieszkańców Gminy Boguty-Pianki. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższa tabela.

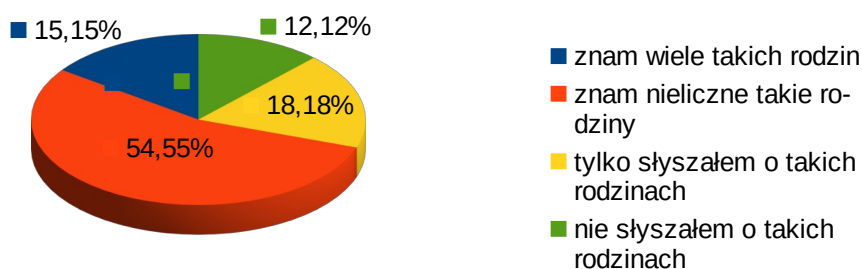
Tabela 14. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy Boguty-Pianki.	
Ubóstwo	6
Bezrobocie	11
Niepełnosprawność	1
Długotrwała choroba	6
Alkoholizm	17
Narkomania	0
Przemoc w rodzinie	3
Problemy opiekuńczo-wychowawcze	4
Problemy ludzi starszych	16
Brak problemów społecznych	2
Inne (jakie?)	1

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Za problem, które najczęściej dotykają mieszkańców gminy, respondenci uznali alkoholizm (17) oraz problemy związane ze starzeniem się (16), a także bezrobocie (11).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani udzielali odpowiedzi czy na terenie gminy ich zdaniem mieszkają rodziny ubogie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8. Czy na terenie gminy mieszkają rodziny ubogie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Większość ankietowanych zna nieliczne rodziny w gminie Bogutach - Pianki które borykają się z ubóstwem 54,55%, a aż 15,15% ankietowanych wskazało, że zna wiele takich rodzin na terenie gminy. Zaś nie słyszało o takim problemie 12,12% ankietowanych.

W odpowiedzi na następne pytania ankietowani wskazali przyczyny popadania w ubóstwo wśród mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Przyczyny popadania w ubóstwo.	
Brak pracy	13
Niechęć do pracy	24
Niepełnosprawność	5
Dziedziczenie ubóstwa	7
Uzależnienia	14
Brak wykształcenia	3
Brak wsparcia ze strony najbliższych	2
wielodzietność	1
Inne (jakie)	0

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wśród przyczyn popadania mieszkańców gminy w ubóstwo, ankietowani najczęściej wskazywali niechęć do pracy (24) uzależnienia (14), brak pracy (13).

W odpowiedzi na kolejne pytania ankietowani identyfikowali problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne w gminie, oraz wskazywali działania, których podjęcie pozwoliłoby na pełniejszy ich udział w życiu społecznym. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne.	
Bariery architektoniczne	10
Brak akceptacji w środowisku	3
Problemy finansowe	18
Problemy natury psychologicznej	6
Utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych	20
Brak ofert pracy	7
Inne (jakie?)	0

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według badanych problemami, z którymi najczęściej zmagają się osoby dotknięte niepełnosprawnością w gminie są: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych (20) oraz

problemy finansowe (18) oraz bariery architektoniczne (10).

Poniższa tabela wskazuje jakie działania według ankietowanych ułatwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie Gminy Boguty-Pianki.

Tabela 17. Działania które ułatwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie gminy.	
Większa liczba ofert pracy	14
Likwidacja barier architektonicznych	11
Zapewnienie wczesnej diagnostyki medycznej	13
Zapewnienie równych szans w dostępie do edukacji, kultury i sportu	2
Zapewnienie większego dostępu do usług opiekuńczych	19
Inne (jakie)	0

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych, działania, które umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym, powinny skupiać się na zwiększeniu dostępu do usług opiekuńczych (19) zwiększenie liczby ofert pracy (14) oraz zapewnieniu dostępu do wczesnej diagnostyki medycznej (13).

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła problemów, z jakimi najczęściej zmagają się osoby starsze w gminie, oraz działań, których wdrożenie przyczyniłoby się do poprawy ich sytuacji. Udzielone przez badanych odpowiedzi prezentują poniższe tabele.

Tabela 18. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy		Tabela 19. Działania umożliwiające osobom starszym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie gminy Boguty-Pianki	
Brak opieki ze strony rodziny	20	Profilaktyka zdrowotna dla osób starszych	8
Problemy finansowe	14	Zwiększenie dostępu do opieki medycznej, rehabilitacji i pomocy społecznej	22
Samotność	18	Organizowanie imprez dla seniorów	5
Brak odpowiedniej opieki medycznej	14	Uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych	6
Brak ofert spędzania czasu wolnego	4	Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej	10

Inne (jakie)	0	Zorganizowanie wolontariatu wobec osób starszych	12
--------------	---	--	----

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii osób ankietowanych problemami, które najczęściej dotyczą seniorów w gminie jest brak opieki ze strony rodziny (20) oraz samotność (18) a także problemy finansowe oraz brak odpowiedniej opieki medycznej (14).

Do działań, których realizacja mogłaby się przyczynić do poprawy sytuacji seniorów w gminie, respondenci najczęściej zaliczali: zwiększenie dostępu do opieki medycznej, rehabilitacji i pomocy społecznej (22) oraz zorganizowanie wolontariatu wobec osób starszych (12).

W kolejnych pytaniach poproszono badanych o opinię na temat poziomu bezrobocia w gminie oraz wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób nim dotkniętych. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 20. Jakie są główne powody bezrobocia w gminie?		Tabela 21. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?	
Trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy	16	Organizowanie prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i robót publicznych	13
Niechęć do podjęcia pracy	19	Korzystniejsze warunki do założenia własnej działalności	9
Brak odpowiednich kwalifikacji	10	Zwiększenia aktywności w poszukiwaniu pracy	13
Uzależnienia	7	Szkolenia dotyczące możliwości podwyższenia kwalifikacji zawodowych	13
Brak opieki nad dziećmi	11	Współpraca z PUP	5
Inne (jakie?)	0	Inne (jakie?)	0

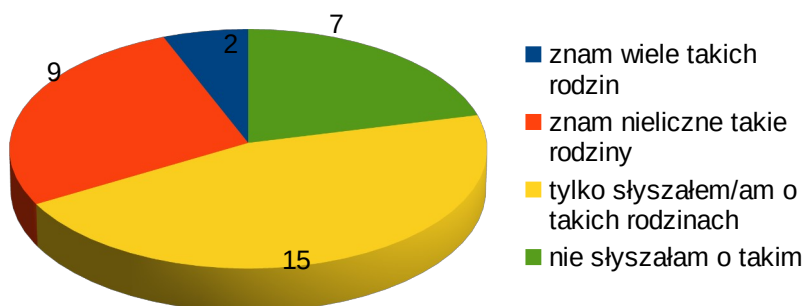
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii większości ankietowanych głównym powodem bezrobocia w gminie jest niechęć do podjęcia pracy (19), a także trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy (16).

Wśród działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób pozostających bez pracy, respondenci najczęściej wymieniali: organizowanie prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i robót publicznych (13) zwiększenie aktywności w poszukiwaniu pracy (13) i szkolenia dotyczące możliwości podwyższenia kwalifikacji zawodowych (13).

Następnie zapytano badanych o znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy w rodzinie.

Wykres 10. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie Boguty-Pianki

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (15) stwierdziła, że zna przypadki przemocy w rodzinie w gminie lub o nich słyszała. Natomiast dwie osoby wskazały że zna wiele przypadków występowania przemocy na terenie gminy.

W kolejnych pytaniach poproszono o przedstawienie przyczyn i działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z zjawiskiem przemocy. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 22. Przyczyny przemocy domowej		Tabela 23. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy domowej?	
Brak pracy	5	Zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego i psychologicznego	22
Zazdrość	9	Organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych	2
Uzależnienia	24	Leczenie uzależnień	22
Nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi	7	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy	10
Wzorce pokoleniowe przemocy	11	Uczestnictwo w grupach wsparcia	8
Choroba psychiczna	5	Inne (jakie?)	0

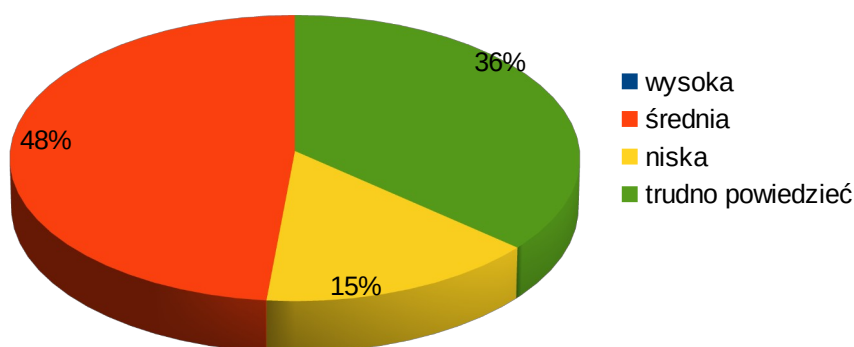
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Znacząca większość ankietowanych wskazała że przyczyną przemocy domowej są uzależnienia (24), i wzorce pokoleniowe (11). Na brak pracy i choroby psychiczne jako powód przemocy w domu wskazało jednocześnie po 5 osób.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim prowadzić poradnictwo prawne i psychologiczne i zapewnić leczenie uzależnień (po 22 wskazania), rozpowszechniać informacje o instytucjach udzielających pomocy (10).

W następnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie skali problemu uzależnień na terenie Gminy Boguty-Pianki oraz podanie przyczyn występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy. Odpowiedzi w tym zakresie prezentowane są poniżej.

Wykres 10. Skala problemu uzależnień na terenie gminy Boguty-Pianki

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów skala problemu uzależnień na terenie Gminy Boguty-Pianki jest średnia (48%), 15% uważa że skala problemu jest niska, natomiast 36% badanych trudno określić skalę problemu.

Tabela 24. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy	
Bezrobocie	16
Niepełnosprawność	1
Rozpad rodziny	9
Samotność	3
Stres	17
Niedostosowanie społeczne	9

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Do zasadniczych powodów występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy badani zaliczyli stres (17), bezrobocie(16) oraz rozpad rodziny i niedostosowanie społeczne (po 9 wskazań).

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające poznać opinie respondentów na temat problemów społecznych dzieci i młodzieży na terenie Gminy Boguty-Pianki. Uzyskane odpowiedzi prezentuje poniższa tabela.

Tabela 25. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie Gminy?	
Brak pozytywnych wzorców i autorytetów	12
Przemoc domowa	4
Przemoc szkolna	0
Demoralizacja	1
Brak wsparcia i kontroli rodziców	10
Narkomania	1
Alkoholizm	5
Brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego	12
Niewystarczające działania świetlic szkolnych w zakresie zapewnienia opieki dzieciom i młodzieży w godzinach pozalekcyjnych	13
Brak stołówki w szkole	4
Brak ciepłego posiłku w szkole	8
Inne (jakie?)	0

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według ankietowanych, do najważniejszych problemów społecznych dzieci i młodzieży na terenie Gminy Boguty-Pianki należą: niewystarczające działania świetlic

szkolnych w zakresie zapewnienia opieki dzieciom i młodzieży w godzinach pozalekcyjnych (13), brak pozytywnych wzorców i autorytetów oraz brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego (po 12) a także brak wsparcia ze strony rodziców (10).

W ostatnim pytaniu podjęto temat jakie działania należy prowadzić w rodzinach zmagających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Szczegóły w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 26. Jakie działania należy prowadzić w rodzinach zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi?	
Szersza oferta spędzania czasu wolnego dla rodzin	11
Pomoc asystenta rodziny	16
Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla rodzin	18
Inne (jakie?)	0

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej badanych stwierdziło, że do działań jakie należy podjąć w rodzinach zmagających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest rozwój poradnictwa specjalistycznego dla rodzin (18) zapewnienie pomocy asystenta rodziny (16), a także szersza oferta spędzania czasu wolnego dla rodzin (11).

15. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Analizę SWOT przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu przedstawiono poniżej.

Mocne strony	Słabe strony
▪ współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach	▪ niewystarczająca liczba miejsc i ofert pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych ▪ zbyt niska skala działań zachęcających

pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, a także organizacji prac społeczno-użytecznych, kursów i szkoleń ▪ brak osób bezdomnych na terenie gminy ▪ istnienie warunków do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej ▪ praca na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych ▪ dobra dostępność szkolnictwa podstawowego ▪ doświadczona kadra nauczycielska w szkołach ▪ odpowiednie wyposażenie szkół ▪ funkcjonowanie systemu stypendialnego ▪ współpraca z instytucjami zajmującymi się problematyką rodzin, dzieci i młodzieży ▪ realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych ▪ działalność Gminnej Biblioteki Publicznej ▪ zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej poza terenem gminy ▪ funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ▪ wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami zajmującymi się uzależnieniami ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ realizacja procedury „Niebieskie Karty” ▪ informowanie osób starszych i niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy ▪ pomoc dla osób starszych ze strony	inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy ▪ deficyt podmiotów ekonomii społecznej w gminie ▪ brak stołówek w szkołach, prowadzenie dożywiania w placówkach oświatowych na terenie gminy tylko w formie kanapki ▪ brak mieszkań socjalnych na terenie gminy ▪ ograniczony dostęp do poradnictwa specjalistycznego w gminie ▪ brak grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci ▪ brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ brak możliwości kontynuowania w gminie nauki na poziomie ponadpodstawowym ▪ niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego; deficyt miejsc temu służących ▪ brak specjalistycznej kadry do pracy z osobami uzależnionymi ▪ brak w gminie punktu konsultacyjnego świadczącego wsparcie osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ brak w gminie grup wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ ograniczony dostęp do opieki lekarskiej, głównie specjalistycznej (w tym opieki geriatrycznej) ▪ niewystarczająca liczba pracowników świadczących osobom starszym i niepełnosprawnym pomoc i wsparcie ▪ brak w gminie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi ▪ brak w gminie grup i instytucji wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych ▪ niska skala działań prozdrowotnych wśród osób starszych
--	---

rodziny ▪ organizowanie przedsięwzięć na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych ▪ korzystanie z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Starym Lubiejewie ▪ upowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy ▪ funkcjonowanie w gminie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu ▪ dobrze wykwalifikowana i podnosząca kwalifikacje kadra OPS-u ▪ wsparcie rodzin przez asystenta rodziny ▪ posiadanie wiedzy na temat problemów społecznych występujących w gminie ▪ informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia ▪ odpowiednia jakość obsługi klienta i sprawnie działający system pomocy społecznej	▪ brak bazy rehabilitacyjnej w gminie ▪ nieodpowiednia liczba pracowników socjalnych ▪ niedostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej w gminie ▪ niewystarczające środki gminy na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej ▪ niska skala działań służących pozyskaniu środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ niewielki potencjał sektora pozarządowego w gminie ▪ nierozwinięty wolontariat, m.in. brak wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne
Szanse	Zagrożenia
▪ dotacje dla osób bezrobotnych na założenie firmy ▪ wzrost aktywności zawodowej ▪ rozwój przedsiębiorczości ▪ rozwój turystyki i sektora usług okołoturystycznych, w tym agroturystyki ▪ czynny udział podopiecznych OPS w organizowanych kursach i szkoleniach ▪ rozwój podmiotów ekonomii społecznej ▪ zwiększenie dostępu do opieki medycznej ▪ zapewnienie dostępu do szybkiej sieci Internet ▪ możliwość pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ dostęp do europejskich rynków pracy ▪ tworzenie placówek wsparcia dziennego	▪ długotrwałe bezrobocie, dziedziczenia bezrobocia i ubóstwa ▪ nielegalne zatrudnienie ▪ mała mobilność zawodowa i geograficzna ▪ rozwój zjawiska wykluczenia społecznego ▪ niewielki potencjał inwestorów w regionie ▪ ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież ▪ niska motywacja bezrobotnych do podnoszenia kwalifikacji i podjęcia zatrudnienia ▪ wysokie koszty pracy ponoszone przez pracodawców ▪ emigracja zarobkowa osób młodych do innych jednostek administracyjnych ▪ kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym; rozpad więzi rodzinnych

dla dzieci i młodzieży ▪ rozwój oferty spędzania czasu wolnego, w tym infrastruktury mu służącej ▪ zwiększenie świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy domowej ▪ promowanie zdrowego stylu życia ▪ utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób starszych ▪ wspieranie działań mających na celu aktywne uczestnictwo osób starszych w życiu społecznym ▪ wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych ▪ dalsza likwidacja barier ograniczających udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym ▪ zapewnienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej dostępu do szkolnictwa ▪ stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej ▪ zwiększenie aktywności społecznej ▪ poszerzenie sektora pozarządowego działającego w obszarze polityki społecznej ▪ zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej ▪ utworzenie wolontariatu w gminie	▪ wyuczona bezradność ▪ wzrost liczby rodzin wymagających poradnictwa specjalistycznego ▪ niechęć do współpracy ze strony rodzin dysfunkcyjnych ▪ coraz większa dostępność napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, np. dopalaczy ▪ rosnące zagrożenie uzależnieniami nie chemicznymi (Internet, gry komputerowe, telefon, hazard) ▪ obojętność społeczna, niewłączanie się w działania pomocowe ▪ ukrywanie problemu przemocy w rodzinie ▪ zwiększająca się liczba osób starszych i niepełnosprawnych ▪ niezadowalający poziom życia osób starszych ▪ odchodzenie od modelu rodziny wielopokoleniowej ▪ niechęć osób starszych do korzystania z form wsparcia oferowanych przez OPS ▪ marginalizacja problemów i potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych ▪ przeciążenie pracowników socjalnych liczbą zadań ▪ rosnące zagrożenie wypaleniem zawodowym wśród pracowników pomocy społecznej ▪ niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej
--	---

16. WNIOSKI I DIAGNOZA

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Boguty-Pianki pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny. Zaliczono do nich:

- dalsze wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających

aktywizacji zawodowej oraz tworzenie w gminie nowych miejsc pracy;

- zwiastujący proces starzenia się społeczności lokalnej i zwiększający ryzyko chorób i niepełnosprawności stały wzrost odsetka osób starszych, któremu towarzyszy spadek liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym;
- rozwijanie systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej;
- wspieranie rodzin wymagających ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- rozwijanie aktywności obywatelskiej oraz usprawnianie lokalnego systemu pomocy społecznej.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2021-2030. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

1. **Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju:** wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy, oraz tworzenie w gminie nowych miejsc pracy;
2. **Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania:** zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej, a także ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych;
3. **Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej:** udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia;
4. **Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju:** pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju;

5. **Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego:** doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie, a także rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją samorządu gminy Boguty-Pianki w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 jest *podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju, przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego, wzmacnianie rodzin oraz integrowanie społeczności lokalnej*. Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Zostały one przedstawione poniżej w formie kart strategicznych, w których uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania oraz prognozę zmian.

Cel strategiczny 1.	Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju
Cele operacyjne	1. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy. 2. Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	1. Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami ubogimi i bezrobotnymi, obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów. 2. Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia bezrobocia i biedy, m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym. 3. Udzielanie przez OPS pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz, w razie potrzeby, w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego. 4. Udzielanie przez GOPS świadczenia wychowawczego. 5. Zachęcanie osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego do aktywnych postaw, promowanie wśród nich samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej, oraz organizowanie na rzecz ubogich akcji charytatywnych (np. zbiórek). 6. Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie ich

	w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku oraz czasu wolnego. 7. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy – upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego oraz udzielanie pomocy w rozpoczęciu działalności gospodarczej. 8. Wspieranie tworzenia i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w gminie. 9. W razie potrzeby podejmowanie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, m.in. prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego oraz w dostępie do opieki zdrowotnej i terapii uzależnień, zapewnienie schronienia; podejmowanie współpracy w tym zakresie z placówkami spoza gminy. 10. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów). 11. Pozyskiwanie nowych inwestorów, promowanie gminy przy wykorzystaniu jej walorów, tworzenie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie inwestorom ulg podatkowych. 12. Wspieranie i promowanie przedsiębiorczości, w tym małej i średniej. 13. Wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie, m.in. poprzez promowanie jej walorów oraz rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, w tym agroturystycznej. 14. Wspieranie w gminie rolnictwa i zmian w rolnictwie w celu zwiększenia jego konkurencyjności; promowanie i wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego. 15. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom ubogim, bezrobotnym i bezdomnym, a także z Kościołem.
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, szkoły ponadpodstawowe, inwestorzy, pracodawcy, w tym lokalni przedsiębiorcy, placówki zapewniające schronienie poza gminą, placówki ochrony zdrowia, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnym, ubogim i bezdomnym, a także Kościół, społeczność lokalna.
Źródła	Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji

finansowania	Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).
Prognoza zmian	▪ aktywizacja zawodowa i usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej, ▪ poprawa warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, ▪ lepsze wsparcie dla osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, ▪ zwiększenie liczby miejsc pracy w gminie, ▪ wzrost aktywności gospodarczej w gminie.

Cel strategiczny 2.	Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania
Cele operacyjne	1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej. Uruchomienie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej. Kontynuowanie działań prozdrowotnych wśród osób starszych i niepełnosprawnych. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie im odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych, m.in. w ramach gminnych placówek kulturalnych oraz przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Podtrzymanie działań utworzonego na terenie gminy klubu seniora. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych oraz wykorzystujących ich potencjał. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, m.in. z zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, domami pomocy społecznej, podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne, zakładami pracy chronionej, zakładami aktywności zawodowej, organizacjami pozarządowymi, a także z Kościołem.

	Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ponadpodstawowe, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, ośrodki wsparcia, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, domy pomocy społecznej, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).
Prognoza zmian	▪ efektywniejszy udział seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, ▪ wyższy standard świadczonych usług, ▪ lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, ▪ wzrost liczby osób usprawnionych i zatrudnionych.

Cel strategiczny 3.	Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej
Cele operacyjne	1. Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie. 2. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, m.in. poprzez podjęcie działań w kierunku utworzenia w gminie Punktu Konsultacyjnego oraz podejmowanie współpracy z placówkami leczenia uzależnień i ośrodkami wsparcia świadczącymi pomoc w ww. zakresie. 2. Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli. 3. Wspieranie działań mających na celu utworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie. 4. Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

	5. W razie potrzeby zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. 6. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej. 2. Zwiększenie dostępu mieszkańcom do świadczeń zdrowotnych, głównie specjalistycznych, w tym opieki geriatrycznej i rehabilitacji. 3. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami. 4. Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych.
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.
Partnerzy w realizacji	Placówki ochrony zdrowia, szkoły ponadgimnazjalne, placówki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, specjaliści, grupy samopomocowe, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, w tym organizacje udzielające pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, ▪ lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współ-uzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, ▪ obniżenie liczby przypadków przemocy w rodzinie, ▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia, ▪ lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej.

Cel strategiczny 4.	Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju
Cele operacyjne	1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji. 2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	1. Kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności z rodzinami wymagającymi ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 2. Zapewnienie wsparcia ze strony asystenta rodziny. 3. W razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń. 4. Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz promowanie prawidłowego modelu rodziny, m.in. przez pracowników OPS-u, placówek oświatowych, asystenta rodziny. 5. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego. 6. Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci. 7. Kontynuowanie i wspieranie działań integracyjnych na rzecz rodzin, min. organizowanie rodzinnych pikników. 8. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy; rozwijanie infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego oraz rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci i młodzieży, organizowanie wypoczynku. 9. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych. 10. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i z budżetu państwa (w ramach konkursów); podejmowanie współpracy w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi. 11. Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminne placówki oświatowe i kulturalne, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, jednostki sportowo-rekreacyjne
Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowi Mazowieckiej, placówki ponadpodstawowe, placówki zapewniające schronienie spoza gminy, placówki ochrony zdrowia, specjaliści,

	instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, m.in. organizacje udzielające pomocy rodzinom i dzieciom i zajmujące się wspieraniem i upowszechnianiem kultury, turystyki, sportu i rekreacji, jednostki ochotniczej straży pożarnej, oraz Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	▪ podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, ▪ skuteczniejsze wsparcie dla rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodziców samotnych i wychowujących dzieci niepełnosprawne, ▪ zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci, ▪ podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce, ▪ wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających.

Cel strategiczny 5.	Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego
Cele operacyjne:	1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie. 2. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	1. Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadrę OPS-u, m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach. 2. W razie możliwości rozszerzenie infrastruktury socjalnej w gminie. 3. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy. 4. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez rozwijanie strony internetowej gminy. 5. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. 2. Wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu źródeł finansowania. 3. Zachęcanie mieszkańców gminy do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych – samoorganizowania się,

	samopomocy oraz tworzenia organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej. 4. Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych. 5. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.
Partnerzy w realizacji	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Warszawie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	▪ większe kompetencje kadr pomocy społecznej, ▪ wyższa jakość świadczonych usług, ▪ rozwój aktywności mieszkańców, ▪ zwielokrotnienie inicjatyw społecznych, ▪ różnorodność form i lepsza efektywność współpracy z sektorem pozarządowym.

IV. PROGRAMY I PROJEKTY

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boguty-Pianki na lata 2021-2030 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:
 - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
 - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
 - Gminny Program Wspierania Rodziny.

Skuteczność wdrożenia dokumentu będzie również zależała od środków finansowych – posiadanych i pozyskanych przez samorząd gminy lub inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii – na opracowanie i realizację innych programów oraz projektów, które będą zgodne z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań.

Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy i w zależności od charakteru, realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych.

Zaprojektowane zgodnie z zapisami strategicznymi przedsięwzięcia mogą być dofinansowywane m.in. ze środków programów resortowych (np. w ramach otwartych konkursów ofert). Wśród obecnie obowiązujących należy wymienić:

- Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025
- Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025
- Program „Posiłek w szkole i w domu”
- Program „Opieka 75+”

V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boguty-Pianki na lata 2021-2030 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych. Poniższa tabela przedstawia ramy finansowe strategii.

Tabela 27. Ramy finansowe strategii w latach 2020-2030 (w zł.)

2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029r.	2030r.
3806395	3885530	3963241	4042505	4123355	4205822	4289939	4375737	4463252	4552517	4643567

Źródło danych: prognoza własna OPS

Do przygotowania ram finansowych strategii wykorzystano prognozę własną ośrodka na prognozę wielkości wydatków w pomocy społecznej oraz w innych obszarach polityki społecznej (dział 851 Ochrona zdrowia, rozdział 85153 Przeciwdziałanie narkomanii, rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, dział 852 Pomoc społeczna, dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 Edukacyjna opieka wychowawcza, dział 855 Rodzina). Prognozę tę oparto o wysokość środków finansowych poniesionych na realizację

zadań w ww. działach w roku 2020.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w słusznym kierunku. Monitoring strategii dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jej ewaluacji, która umożliwi ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia dokumentu – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego. Poza oceną wdrożenia zapisów strategicznych, będzie on zawierał propozycje rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, podjęcie działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

W celu skutecznego i sprawnego opracowywania raportu monitoringowego, Wójt Gminy może powołać zespół zadaniowy, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Cel strategiczny 1.:

- liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności,
- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego,

- liczba rodzin objętych świadczeniem wychowawczym,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,
- liczba mieszkań komunalnych i socjalnych,
- liczba programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- liczba podmiotów gospodarczych.

Cel strategiczny 2.:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych pomocą społeczną,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- liczba osób z gminy korzystających z klubu seniora,
- liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery,
- liczba osób z gminy objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej,
- liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.

Cel strategiczny 3.:

- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba grup samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,

Cel strategiczny 4.:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,

- liczba opracowywanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych.

Cel strategiczny 5.:

- liczba pracowników OPS-u, w tym liczba pracowników socjalnych,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych.

Przewodniczący Rady
Grzegorz Tyminski